

2007. a EESTI KEELE KUI TEISE KEELE RIIGIEKSAMI OSAD, AJALINE KESTVUS JA ÜLESANDETÜÜBID

Tulenevalt haridusministri 23.01.2002 a määruse nr 18 „Õpitulemuste välishindamise põhimõtted, riigieksamitööde, põhikooli lõpueksamitööde ja üleriigiliste tasemetööde koostamise, hindamise ja tulemuste analüüsi alused“ § 1 on riigieksamid õpitulemuste hindamise süsteemi koostisosa.

Vastavalt ülalviidatud määruuses sätestatud õpitulemuste välishindamise süsteemi eesmärkidele ning riigeksami esitatavatele nõuetele, on eesti keele kui teise keele riigeksami eesmärgid järgmised:

- 1) hinnata põhikooli ja gümnaasiumi riiklikus õppekavas määratletud õpitulemuste saavutatust gümnaasiumiastme lõpus;
- 2) anda koolile ning õpetajatele võimalus hinnata oma õpilaste õpitulemusi üleriigilisel taustal;
- 3) suunata riigeksami sisu ja vormi kaudu õppeprotsessi;
- 4) siduda järjestikuseid haridusastmeid ja -tasemeid;
- 5) anda välishindamise tulemuste põhjal tagasisidet kõigile asjast huvitatud osapooltele ning võimaldada kavandada ja teha muudatusi riiklikus õppekavas, õppekirjanduses, õpetajate täienduskoolituses, ning võimaldada suunata vastavat arendustööd.

Eesti keele kui teise keele riigieksam kontrollib vastava keele alaseid pädevusi nelja osaoskuse (kirjutamine, kuulamine, lugemine ja kõnelemine) ning keele struktuuri tundmise kaudu.

Eeldatavad õpitulemused põhikooli ja gümnaasiumi riikliku õppekava järgi gümnaasiumi lõpus:

kuulamisel gümnaasiumi lõpetaja

- mõistab dialoogi või monoloogi vormis esitatud kõnet;
- mõistab meedias edastatavat teavet;
- eristab kuulatud teadus-, tarbe-, aime- ja meediatekstis, lühiloengus detaile ja fakte.

lugemisel gümnaasiumi lõpetaja

- loeb eesmärgipäraselt, mõistab loetu sisu;;
- eristab teadus-, meedia-, aime- ja ilukirjandustekstis olulist teavet ebaolulisest;
- leiab teavet teatest, juhiseist, eeskirjast, seadusest, kuulutusest;
- loeb tundmatut teksti sõnaraamatu abil.

kirjutamisel gümnaasiumi lõpetaja

- teab kirjaliku teksti vorminõudeid;
- kasutab omandatud sõnavara, grammatiliselt õigeid ja mitmesuguseid keelemalle;
- kirjutab sidusalt, loogiliselt ja arusaadavalt tarbe- ja teadusteksti, loovtööd;
- kirjutab lühikonspekti, kokkuvõtet suulise ja kirjaliku teksti põhjal;
- kasutab õigekeelsussõnaraamatut ja keelekäsiraamatut.

rääkimisel gümnaasiumi lõpetaja

- teab kõne- ja kirjakeele stiilierinevusi;
- tuleb sobivat stiili kasutades toime igapäevastes ja ametlikes suhtlusolukordades;
- arutleb probleemide üle, avaldab arvamust ja kaitseb oma seisukohti;
- kasutab omandatud sõnavara, grammatiliselt õigeid mitmekesiseid keelestruktuure;
- kasutab ainekava temaatikaga seonduvat sõnavara, fraseologisme;
- edastab kirjaliku ja suulise teksti sisu;
- jutustab loetud ja kuulatud teksti ning pildi(seeria) järgi;
- teeb kokkuvõtet kuulatust, loetust, kogetust; oskab esitada kõnet.

2007. a riigieksam jääb oma ülesehituselt sarnaseks 2006. a riigieksamiga.

Eksamiosa		Kestus	Max punkte
	Kirjutamine	90 min	20
<i>Vaheaeg</i>			
II osa	Kuulamine	40 min	20
III osa	Lugemine	50 min	20
IV osa	Keele struktuur	40 min	20
KOKKU :	Eksami kirjalik osa	220 min	80
V osa	Suuline osa	20 min	20

Kuulamine

Kuulamisosa koosneb **20** üksikküsimusest, mis jagunevad nelja ülesande vahel. Kuulamisosa tekstide kogupikkus on 1250–1500 sõna. Tekste kuulatakse kaks korda.

Salvestatud kuulamisosa kogupikkus on 40 minutit.

Kuulamisülesannete tekstid võivad olla seotud

- raadiouudiste;
- argivestluste;
- teadaannete;
- intervjuude;
- ülevaadete,
- koosolekute,
- loengute kuulamisega.

Võimalikud ülesandetüübid:

- valikvastustega ülesanded (õige-vale vastusega küsimus, etteantud variantidest õige leidmine);
- lünkülesanded.

Lugemine

Lugemisosa koosneb **20** üksikküsimusest, mis jagunevad kolme ülesande vahel. Tekstide (põhiliselt ajakirjandustekstid) kogupikkus on umbes 1350–1400 sõna.

Lugemisülesande tekstid võivad olla seotud:

- kirjade ja teadete lugemisega (erakirjad, poolametlikud kirjad, lühisõnumid jne);
- info hankimisega mitmesugustest tekstidest (huvialadega seotud tekstid, ajakirja- ja ajaleheartiklid, kuulutused, uudised, teadaanded jne);
- instruktsioonide lugemisega (korraldused, olmetehnika kasutusjuhised jne).

Võimalikud ülesandetüübid:

- sobitusülesanded (pealkirja ja tekstilõigu kokkusobitamine; sõnade, väljendite või lausete sobitamine teksti, sõnade ja nende ükskeelses sõnastikus oleva definitsiooni kokkusobitamine);
- valikvastustega ülesanded (etteantud variantidest õige leidmine);
- järjestamisülesanded (lausete järjestamine loetu põhjal või tekstilõikude korrastamine terviklikuks tekstiks).

Kirjutamine

Kirjutamisosa koosneb kahest ülesandest kogupikkusega u 280 sõna 1. ülesande sõnade arv u 120,

2. ülesande sõnade arv u 160 sõna.

Võimalikud ülesandetüübid:

- a) konkreetsele lugejale suunatud või alusmaterjalile toetuvad ülesanded, mis määravad täpsemalt, miks, kellele ja mida peab kirjutis teatama
 - (pool)ametlik kiri.
- b) teemakirjutised (**alates 2007. aastast antakse eksaminandidele üks teema**)
 - kirjeldav, analüüsiv või arutlev kirjand.

Keele struktuur

Keelestruktuuri osa koosneb 20 üksikküsimusest, mis jagunevad kahe ülesande vahel. Keelestruktuuri osa kontrollib riikliku õppekava gümnaasiumi ainekavas nõutud grammatika omandatust (vt keeleteadmisi).

Võimalikud ülesandetüübid:

- valikvastusega lünkülesanded;
- sobitusülesanded;
- järjestamisülesanded.

Rääkimine

Rääkimisosa koosneb järgmistest osadest:

- 1) sissejuhatav vestlus,
- 2) pildi kirjeldamine ja täpsustavatele küsimustele vastamine ;
- 3) diskussioon;
- 4) otsustamine.